

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

CLXXVI. Differentia 1. Iure Canonico valet compromissum in Iudicem ut
arbitrum à partibus electum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

TITVLVS XI.

De Arbitris.

ARBITRI vel sunt Iuris, vel beneplaciti. Iuris, ut in causa suspecti Iudicis. *c. suspicionis. De off. delegati. l. Apertissimi. C. De iudic.* Beneplaciti, vel simpliciter per compromissum in aliquem qui de lite arbitretur, & statuat, prout æquum sibi videtur: & hic arbitrator, seu amicus compositor appellatur, eiusq; arbitrium boni viri est. *l. societatem. §. arbitratorum. ff. pro socio.* Vel non simpliciter, sed cum adiecto, ut servato Iuris ordine causam decident. Et hi arbitri recepti, & arbitri compromissarii vocantur; deq; illorum arbitris dicitur, quod sint redacta ad similitudinem iudiciorum. Reuera enim iudices sunt, licet non publica auctoritate constituti: litigantes citant, libellum petitionis recipiunt, testes audiunt, & alias iudicii solennitates observant.

CLXXVI.

DIFFERENTIA I.

Iure Canonico valet compromissum in Iudicem ut arbitrum à partibus electum. *c. Cum tempore. De arb. Secus Iure civili. l. sed si in servum. §. si quis iudex. ff. De arb. Io. Bapt. à S. Blasio. II.*

ORTA lite inter Episcopum Mersburgensem, & Abbatem de Pigravia arbiter electus est Archiepiscopus Magdeburgensis, cuius sententiam Pontifex approbavit. *Hinc Gloss. in c. cit. Cum tempore colligit, quod ordinarius possit esse arbiter. argum. c. Causam qua de elec. & Auth.*

*Auth. vt differentes Iudices. §. Si vero con-
tingit coll. 9. Item & delegatus. c. Litteras.
De presumpt. c. nisi. de prebend.*

A legibus verò id minimè recipi vide-
tur Nam in citato §. legimus. Si quis
iudex sit, arbitrium recipere eius rei,
de qua Iudex est, inque se compromitti
iubere prohibetur lege Iulia: & si sen-
tentiam dixerit, non est danda pœnæ

persecutio. Verùm rectè aduertit *Glossa*,
aliud non præcipi, quàm ne Iudex offe-
rat se, aut iubeat partibus, ut in se com-
promittant. Quòd si veritati & æquita-
ti consonum est, inter sacras, & profa-
nas leges, quod hanc materiam atinet,
nulla discrepantia erit, quemadmodum
Valensis quoq; notavit l. 1. tit. 43. §. 3.

CLXXVII.

DIFFERENTIA 2.

Secundùm leges femina non potest esse arbitra. *l. Pedius. 7. ff. De arb.
l. fin. C. cod. secundùm Canones verò nosse potest. c. Dilecti filii.
De arb. Io. Bapt. à S. Blasio 95. Galvanus 54.*

PRO excludendo ab arbitrijs feminas
non nisi negativum argumentum *l.
Pedius*. Suppeditat. At in *l. fin. C.* exprimi-
tur. Sancimus, ait *Iustinianus impera-
tor*, mulieres suæ pudicitia memores, &
operum, quæ eis natura permittit, & à
quibus eas iussit abstinere, licet summæ
atque optimæ opinionis constitutæ in se
arbitrium susceperint, vel si fuerint pa-
tronæ, etiam si inter libertos suam inter-
posuerint audientiam, ab omni judiciali
agmine separari, ut ex earum electione
nulla pœna, nulla pacti exceptio adver-
sum iustos earum contemptores habeat-
ur. Ante quam constitutionem *Cuias
obs. 22.* existimat mulieribus inte-
græ famæ id licuisse. Nam & *Alcinoi u-
xor* apud *Homerum* dicitur inter viros li-
tes disceptrasse, & moribus Gallia mul-
lier inter beneficiarios, & subditos suos
ordinariam iurisdictionem habere po-
test: qui mores confirmantur in *c. Dile-*

cti. De arb. ubi *Innocentius III.* Iuris civi-
lis definitionem, & simul Francorum
consuetudinem, quæ feminis iurisdictionem
permittit, allegans, iubet arbitrium
servari, quod Regina Francia promulgat-
rat. Ex quo *Glossa* infert, clericos de tem-
poralibus compromittere posse in mu-
lierem alias de consuetudine iudicantem,
Nam consuetudo dat iurisdictionem
personæ, quæ alias ad iudicium inhabilis
est. *c. Cùm contingat. De foro compet. c. Dile-
cti. De arb. l. 1. & l. fin. De emancip. li-
ber. l. 2. C. Quæ sit longa consuetudo. Van-
tius quoque Tract. De nullitatibus. §. Ex de-
fectu iurisd. de leg. n. 72.* fatetur aliquan-
do dispensativè causas spirituales mulie-
ribus demandatas esse, prout legitur in
*c. Mariam 2. Q. 5 & per Gloss. in c. 1. v.
Mulieres. I 5. Q. 1. & in c. Dilecti. de arb.
Barol. in l. un. C. De mulieribus.* Addit iu-
re hæreditario feminas succedere posse
in iurisdictione, illamque per se ipsas ex-
ercere